

La presó, el lloc dels indesitjables

Ens deslliura de la responsabilitat de pensar en els problemes reals

Ens podem imaginar una societat en què la raça i la classe social no siguin els determinants principals d'un càstig? Hi ha poques veus més autoritzades per enfocar aquest debat que la d'Angela Davis (<https://www.catorze.cat/noticia/11897/angela/davis/arrel/vida>). L'activista i filòsofa afroamericana fa una anàlisi lúcida i valenta del paper que han tingut les presons als Estats Units al llarg de la història fins al dia d'avui. Us convidem a tastar 14 fragments del seu llibre *Podem abolir les presons?* (<https://www.tigredpaper.cat/home/119-podem-abolir-les-presons.html>), publicat per Tigre de Paper, traduït per Aurora Ballester i amb pròleg de Jordi Cuixart i epíleg de David Fernández.

Foto: Catorze

1. La presó funciona ideològicament com un espai abstracte on es dipositen els indesitjables, i això ens deslliura de la responsabilitat de pensar en els problemes reals que afecten les comunitats d'on provenen els presos en un nombre tan desproporcionat. Aquesta és la tasca ideològica que representa de la nostra societat, especialment en els causats pel racisme i, cada vegada més, pel capitalisme mundial.

2. Particularment als Estats Units, la raça sempre ha tingut un paper central per construir presumpcions de criminalitat. Després de l'abolició de l'esclavitud, els antics estats esclavistes van aprovar una nova legislació que revisava els codis dels esclaus per regular el comportament dels negres lliures de manera semblant a com ho feien els que existien durant l'esclavitud. Els nous *Black codes* (codis per als negres) proscriuen un ventall d'accions que només es criminalitzaven si la persona acusada era negra.

3. I encara hi ha proves més convincentes sobre el perjudici causat per l'expansió del sistema penitenciari en les escoles situades en comunitats de color pobres que repliquen les estructures i els règims de la presó. Quan els infants assisteixen a escoles que donen més valor a la disciplina i la seguretat que al coneixement i al desenvolupament intel·lectual, assisteixen a escoles preparatòries per a la presó. Al segle XXI, els activistes antipresó insisteixen que l'abolició del sistema penitenciari és un requisit fonamental per a la revitalització de la democràcia.

4. Per tant, és important comprendre que la presó tal com la coneixem actualment no va aparèixer a l'escenari de la història com la forma superior de càstig per a tots els temps. Era simplement el que tenia més sentit en aquell moment particular de la història. Per tant, ens hauríem de qüestionar si un sistema que estava tan íntimament relacionat amb un conjunt específic de circumstàncies històriques que van predominar en els segles XVIII i XIX es pot assegurar un paper determinant en el segle XXI.

5. Actualment, a part de la mort, el confinament solitari -juntament amb la tortura, o com a forma de tortura- es considera la pitjor forma de càstig imaginable.

6. La nova generació d'instal·lacions de supermàxima seguretat també utilitza tecnologia d'última generació per monitoritzar i controlar la conducta i els moviments dels presos, mitjançant, per exemple, monitors de vídeo i portes electròniques accionades per control remot.

7. Ningú (ni tan sols els defensors més aferrissats de les supermax) no provaria de sostenir avui que la segregació absoluta, inclosa la privació sensorial, sigui reconstituent i guaridora. Dit d'una altra manera, no hi ha pretensió de respectar-ne els drets, no hi ha interès per l'individu, no hi ha la percepció que els homes i les dones empresonats en les supermax es mereixin res que s'assembli al respecte ni a la comoditat.

8. Tot i que els homes constitueixen la immensa majoria dels reclusos d'arreu del món, hi ha aspectes importants del càstig estatal que es perden si es dona per fet que les dones són marginals i que, per tant, no són mereixedores de la nostra atenció.

9. Els estudis sobre presons de dones d'arreu del món indiquen que l'abús sexual és una forma perdurable, tot i que no reconeguda, de càstig a la qual són subjectes les dones que tenen la desgràcia d'anar a parar a la presó. Aquest és un aspecte de la vida a la presó que les dones es poden esperar de trobar-se, directament o indirecta, malgrat les polítiques escrites que governin la institució.

10. Perquè la crida a abolir la presó com a forma dominant de càstig no pot ignorar fins a quin punt la institució de la presó ha acumulat idees i pràctiques que esperem que estiguin arribant a l'obsolescència en la societat en conjunt, però que mantenen tota la seva vitalitat esgarrifosa darrere els murs.

11. El projecte immens de construcció de presons que va arrencar als anys vuitanta va crear els mitjans per concentrar i gestionar el que el sistema capitalista havia declarat implícitament un excedent humà.

12. És evident que les persones negres es consideren prescindibles dins del "món lliure" però al mateix temps representen una font essencial de beneficis dins del món carcerari.

13. Si les presons s'han d'abolir, aleshores què les substituirà? Aquesta és la pregunta intrigant que sovint interromp el plantejament de les perspectives futures per a l'abolició. Per què hauria de ser tan difícil imaginar alternatives al nostre sistema actual d'incarceració?

14. Els centres educatius es poden veure com l'alternativa més potent. Si no s'eliminen les estructures actuals de violència dels centres d'ensenyament en comunitats empobrides de color - que inclouen la presència de guàrdies de seguretat armats i policia- i si les escoles no es converteixen en espais que encoratgin el goig d'aprendre, aquestes escoles continuaran sent les vies principals cap a la presó. L'alternativa seria transformar les escoles en vehicles per a la descarceració.

Wikipèdia

ANGELA Y. DAVIS

Podem abolir les presons?

PRÒLEG DE JORDI CUIXART · EPÍLEG DE DAVID FERNÁNDEZ

TRADUCCIÓ D'ÀURORA BALLESTER

tigre
de paper

Podem abolir les presons? (<https://www.tigredepaper.cat/home/119-podem-abolir-les-presons.html>)

Originally published by Seven Stories Press,
inc. as *Are Prisons Obsolete?* 2003
©2003, Angela Y. Davis
©2020, d'aquesta edició, Tigre de Paper / Edicions